

KALENTERIMAAILMAN KUULUMISIA No 15 * Kevät 2005

VUODEN 2005

KAUNEIMPIA

KALENTEREITA S. 2

TUTKINTAPYYNTÖ

KALENTEREISTA S. 3

NIMISUOSIKKEJA

ULKOMAILTA S. 4

RUKOUSPÄIVÄT

2006 s. 4

KALENTERINTEON ILOJA JA SURUJA

Kalenterivuosikerta 2005 on tuonut mukanaan paljon iloisia asioita. Almanakkatoimisto on saanut julkaisijoilta satoja kauniita kalentereita, joissa on herttaisia kuvia, hauskoja oivalluksia ja tyylikkää taittoa. Esittelemme joitakin kalenterimaailman kaunokkaita keskiaukeamalla. Valinnassa oli vaikeinta tarjonnan runsaus.

Uusia kalenterintekijöitä on tullut markkinoille useita kymmeniä, ja monet aikaisemmin nimipäivättömät kalenterit on muutettu nimipäivällisiksi. Suuntaus varmaan jatkuu, sillä suomalaisia voi sanoa nimipäivähulluksi kansaksi.

Erilaisten ilmaiskalenterien määrä on Suomessa hiljalleen lisääntymässä. Joulun tienoissa jaetaan jonkinlainen kalenteri nykyään lehden kuin lehden välissä. Useat energiayhtiöt jakavat asiakkailleen vuodenvaihteessa kalenterin, ja tälle vuodelle myös entistä useampi jätahuolto-yhtiö muisti asiakkaitaan kalenterilahjalla. Esimerkiksi Pääjt-Hämeen jätahuolto sai yllättävän positiivista palautetta Lokki-kalenteristaan, jossa on mm. lajitteluohjeita, aukioloaikoja ja muita ajankohtaisia tietoja.

Ilmaiskalenterien määrän kasvaminen ilahduttaa varmasti sekä vastaanottajia että kirjapainoja ja paperintuottajia. Joku on jo huomauttanut, että se ilahduttaa myös – kuinkas muuten – energialaitoksia, joiden energialla kalenterit tehdään, ja jäteyhtiöitä, jotka hoitavat käytetyt kalenterit pois.

Ilojen rinnalle mahtuu kalenterivuoteen myös synkempiä värejä. Monille kalenterinteko on raakaa liiketoimintaa, ja silloin esille tulee myös liike-elämän raadollisempi puoli. Yksi ikävä tapaus johti tämän vuoden alussa poliisitutkintaan.

Onneksi ilojen määrä on kuitenkin kalenterimaailman vaakakupissa paljon suruja suurempi. ☺

Kalenterimaailman kuulumisia ISSN 1455-8823
Almanakkatoimiston tiedotuslehti ilmestyy 2 kertaa vuodessa
Vastaava toimittaja Heikki Oja
Julkaisija Helsingin yliopiston Kehityspalvelut Oy,
Yliopiston almanakkatoimisto
PL 14 (Kopernikuksentie 1), 00014 Helsingin yliopisto
Puh. (09)1912 2942 Faksi (09)1912 2917
Sähköposti almanakka@helsinki.fi
Internet <http://almanakka.helsinki.fi>
Tekstin lainaaminen on sallittua jos lähde mainitaan.

VUODEN 2005 KAUNEIMPIA KALENTEREITA

Kalenterivuosikerta 2005 tarjosi jälleen paljon kaunista ja kiintoisaa katsottavaa. Yliopiston almanakkatoimistoon tuli satoja näytekalentereita, ja niiden joukosta olemme tähän poimineet kirkkaimpia helmiä.

Jo pitkän aikaa on vuosittain ilmestynyt korkeatasoinen kuvakalenteri mm. Suomen Luonnonsuojeluliitolta, joka tekee Luonnonkalenteria suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi; Minna-Kortilta, jonka kaksi kuvakalenteria esittelevät Minna Immosen herttaisia kuvia; Putinki-Tukulta, jonka kalenterissa Kaj Stenvallin ankat poseeraavat aina yhtä tyylikkäänä; ja Ota-valta, jonka Mauri Kunnas -kalenterissa on vauhtia ja väriä.

Viime vuosisadan alkupuolen taiteilijat Rudolf Koivu ja Martta Wendelin ovat nousseet suureen arvoon, ja molemmilla on oma kalenterinsa. Rudolf Koivu -kalenteria julkaisee Otava, ja Martta Wendelinin kalenteria myytiin tälle vuodelle parinakin eri versiona.

Almanakkatoimistossa silmää miellytti myös SCA Hygiene Productsin Tena-kalenteri, jonka kau-

niisiin luontokuvuihin oli lakkaamalla saatu uskomaton kiilto. Kaunistta grafiikkaa oli Kuopion kaupungin kuvakalenterissa, jossa julkaistiin Helena Röngän luontopiirroksia. Painokarelian painamassa Elämä edessä! -kalenterissa on Hannu

Hautalan valokuvia eläinlapsista. Sanomalehtien asiakaskalentereista kauneimpia oli tänä vuonna Keskipohjanmaan kasviaiheinen vuosikalenteri.

Kirjamallisista kalentereista ovat jatkuvasti tyylikkäitä ja käyttökäl-

Yllä Otavan Rudolf Koivu -kalenteri, oikealla Papermarkin Martta Wendelin -kalenterin ruotsinkielinen versio.

TUTKINTAPYYNTÖ SYÖPÄSAIRAIDEN TUEN KALENTEREISTA

Vuoden 2005 alussa herätti viestimien ikävää huomiota Syöpäsairaiden Tuki ry:n kalenterimyynä. Yhdistyksen nimissä tehtyä kalenteria myytiin hyväntekeväisyystarkoituksessa korkeaan hintaan, ja puhelinmyyjät vakuuttivat, että kerätyt varat menevät syöpää sairastavien auttamiseksi.

MTV3:n 45 minuuttia -ohjelmassa 26.1. paljastettiin, että todellisuudessa meni kerätyistä rahoista vain noin prosentti hyväntekeväisyyteen ja loput 99 prosenttia muualle. Yli miljoonasta eurosta saivat syöpäpotilaat vain 13 000 euroa.

Yliopiston almanakkatoimisto alkoi selvittää asiaa myös omalta

taholtaan, koska Syöpäsairaiden Tuki ry:n kalentereita varten ei ollut almanakkatoimistosta pyydetty nimipäivien julkaisulupaa. Saatujen näytekalenterien perusteella selvisi, että kalenterit olivat hyvin huolimattonta tekoa ja niissä oli virheitä ja puutteita. Mutta niissä oli julkaistu sekä suomalaiset että suomenruotsalaiset nimipäivät.

Kuopion painatuskeskuksen kalenterissa on Helena Röngän luontopiirroksia.

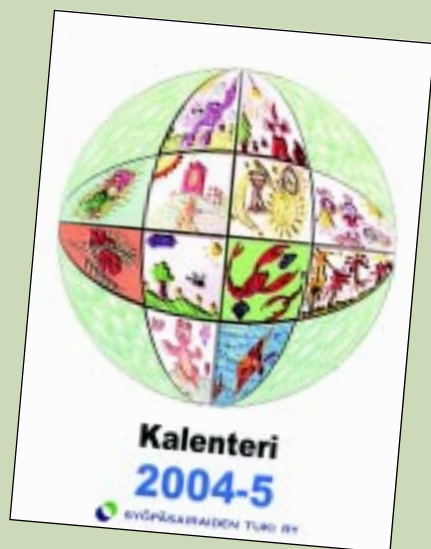
Oikealla sivu Valittujen Palojen Kodin vuosikalenterista, alla aukeama Oma Piha -lehden Piha-kalenterista 2005-06.

poisia esimerkiksi Valittujen Palojen Kodin vuosikalenteri ja Suuren Suomalaisen Kirjakerhon Anno Domini. Yhtyneet Kuvalehdet on pari vuotta tehnyt kaunista Luon-

nonystävän vuosikirjaa. Persoonallisia ja hauskoja olivat vuodelle 2005 Sun Innovationsin Kiireenkesyttäjän hyvinvointikalenteri ja Doran O.M.A. tasku- ja kuvaka-

lenteri. Samoin kaunista katsottavaa ja hyödyllistä tietoa tarjoaa tämän vuoden alussa ilmestynyt Oma Piha -lehden värikäs kalenteri. ☺

Syöpäsairaiden Tuki ry:n kalentereita oli kesästä 2002 lähtien painettu ja myyty yli 50 000 kappaletta. Yliopiston almanakkatoimisto lähetti nimipäivien julkaisemisesta laskun Syöpäsairaiden Tuki ry:lle, kalentereita myyneelle Solia Oy:lle sekä kalenterit painattaneelle Verplex Oy:lle. Syöpäsairaiden Tuki -yhdistyksen perustaja ja Solia Oy:tä johtava henkilö kertoi, että hän on ostanut kalentereita Verplex Oy:ltä, jonka olisi kuulunut maksaa nimipäivämaksut. Verplex Oy:n edustaja taas sanoi, että Solia Oy on toiminut

kalenterin kustantajana ja maksuvastuu on Solialla tai Syöpäyhdistyksellä.

Kun maksua ei eräpäivänä kuulunut, Yliopiston almanakkatoimiston asianajaja Sami Uoti teki helmikuun lopulla Helsingin rikospoliisille tutkintapyyntö. Poliisia pyydettiin tutkimaan, onko Syöpäsairaiden Tuki ry:n kalentereissa julkaistu nimipäiväluetteloita ilman tekijänoikeuden haltijan lupaa suorittamatta niistä lainmuokaisia tekijänoikeusmaksuja ja siten syyllistytty tekijänoikeusrikokseen tai -rikkomukseen. ☹

SUOSIKKINIMIÄ MAAILMALTA

Oikealla olevassa taulukossa on uusimpia suosikkinimien listoja Englannista, Ranskasta, Yhdysvalloista ja Saksasta. Julkaisimme kolme vuotta sitten vastaavia listoja, ja muutokset nimisuosikeissa ovat olleet aika pieniä. Sekä Englannissa että USA:ssa Emily on noussut tyttönimien kärkeen, kun aikaisemmin kärjessä olivat Hannah ja Chloë. Poikiennimissä Jack on ollut Englannin kärjessä jo kymmenkunta vuotta, mutta Yhdysvalloissa Jacob on ohittanut Michaelin. Uusia tulokkaita listoilla on esim. Abigail, Samantha ja Ethan.

Lähteet: The Office for National Statistics 5 January 2005, The Times 6 January 2004, Der Sprachdienst 2/04. Kiitokset Marianne Blomqvistille!

Englanti 2004

tytöt	pojat
Emily	Jack
Ellie	Joshua
Jessica	Thomas
Sophie	James
Chloë	Daniel
Lucy	Samuel
Olivia	Oliver
Charlotte	William
Katie	Benjamin
Megan	Joseph

Yhdysvallat 2003

tytöt	pojat
Emily	Jacob
Madison	Michael
Hannah	Joshua
Emma	Matthew
Alexis	Ethan
Ashley	Joseph
Abigail	Andrew
Sarah	Christopher
Samantha	Daniel
Olivia	Nicholas

Ranska 2003

tytöt	pojat
Léa	Thomas
Manon	Lucas
Chloë	Théo
Camille	Hugo
Emma	Maxime
Océane	Antoine
Sarah	Quentin
Marie	Clément
Laura	Alexandre
Julie	Nicolas

Saksa 2003

tytöt	pojat
Marie	Maximilian
Sophie	Alexander
Maria	Leon
Anna/Anne	Paul
Leah	Lukas
Laura	Felix
Lena	Luca
Leonie	David
Julia	Tim
Sarah	Jonas

RUKOUSPÄIVÄT VUONNA 2006

Puolitoista vuotta sitten oli rukouspäivien ympärillä kohua, kun Eduskunta ei suostunut hyväksymään lakia ekumeenisesta rukouspäiväjulistuksesta. Rukouspäivien päättäminen siirrettiin tämän jälkeen opetusministeriöltä Suomen ekumeeniselle neuvostolle, eikä valtiovalta enää osallistu rukouspäivien valmisteluun.

Ekumeeninen neuvosto asetti viime keväänä ekumeenisen rukouspäivätyöryhmän käsittelemään asiaa. Työryhmän puheenjohtajana on Markku Salminen ja sihteerinä Jan Edström.

Rukouspäivätyöryhmä on nyt päättänyt vuoden 2006 rukouspäivät seuraavasti:

1. rukouspäivä 22.1.
2. rukouspäivä 7.5.
3. rukouspäivä 17.9.
4. rukouspäivä 22.10.

Kalenterintekijät voivat halutessaan merkitä rukouspäivät kyseisten pyhäpäivien kohdalle.

Yliopiston almanakkatoimisto on keskustellut ekumeenisen rukouspäivätyöryhmän kanssa siitä, että vuosikerrasta 2007 alkaen rukouspäivien paikasta tehtäisiin päätös huomattavasti nykyistä aikaisemmin, jolloin rukouspäivät ehtisivät mukaan almanakkatoimiston kyseisen vuoden päivälistaan.

Rukouspäivillä on Suomessa pitkä perinne, sillä niitä on vietetty 1600-luvulta alkaen. Ekumeenisen neuvoston pääsihteerinä Jan Edström on lupautunut kirjoittamaan ensi syksynä ilmestyvään Yliopiston almanakkaan artikkelin rukouspäiväperinteestä ja rukouspäivien merkityksestä. ☺